

A

1. **ALFRED JANSON: Tre dikter av Ebba Lindqvist** 3'40"
Text: Anna Greta Wide
2. **ÅKE HERMANSON: Somliga stränder, op. 24** 3'34"
Text: Theger Larsen
3. **PER NÖRGÅRD: Strandvalmue** 3'59"
(ur Tre hymniska ansatser)
Text: Theger Larsen
4. **PER NÖRGÅRD: Vintersalme** 8'38"
(arrangemang av Gunnar Eriksson)
Text: Ole Sarvig
5. **PER NÖRGÅRD: Jordan er som et barn** 5'57"
Text: Per Nørgård efter Rainer Maria Rilke

Alfred Janssons "Tre dikter", Åke Hermanssons "Somliga stränder", Per Nørgårds "Strandvalmue" och Sven-David Sandströms "Hear my prayer" är komponerade på beställning av Rilkeensemblen och Gunnar Eriksson.

Detta urval av nordiska körsånger från vår egen tid slutar med ett undantag: Purcells "Hear my prayer, o Lord", förvärdad av Sven-David Sandström till en slående sammanställning av gammalt och nytt, av engelst och nordiskt. Men den verkliga kontrasten är kanske att en religiös stils avslutar raden av naturfyllda körverk, till och med en bön!

Det ser ut som en tanke. Inför synen av vårt oupphörliga mord på naturen återstår bara anropandet av "en ökad gud" — kanske det djupaste i oss själva, den kosmiska visdomen bakom det beräkande, mördande intellektet: bönen om att kunna återinträda i kretsloppet. Den cirkel som är alla naturfolks symbol för livskraften har i västerlandet, sedan ett par årtusenden, ersatts av korset, dödens och splittringens symbol. Men också uppståndelse.

En speciell bakgrund är knuten till nykompositionen av "Strandvalmue" (ursprungligen skriven 1960, för manskör), en bakgrund som har starkt samband med det här anslaget. Då jag hösten 1985 förberedde mig för komponerandet av ett beställningsverk för altförl och kammarorkester, kom nyheten om den 13-åriga Samantha Smiths död under en flygresa till ännu en av de amerikanska stater där hon (via TV) väjde till sin egen såväl som till den sovjetiska nationens "nukleära dåliga samvete" — inte minst för barnen som lider ohälsigt i svampmolnets skugga. Min altförlkonst färgades av enkla, barnsliga, men också "djupa", motiv, bland annat en melodi från min gamla manskörssång ("Strandvalmue" — vars text jag emellertid (efter 25 år!) hade glömt. Jag blev gripen, då jag (närmast för ordningens skull) läste texten, med bl.a. raderna:

Fra grønne tander
dit gule bänder
på livets ret imod so og sand
Fjernt fra de fagre,
fede agre
står du som kætter i verdens ban.

B

1. **HILDR LUNDVIK: Som ett blommande mandelträd** 1'55"
Text: Par Lagerkvist
2. **INGVAR WIESLANDER: Kunde jag följa dig** 1'51"
Text: Karin Boye
- KARLERIK WELIN: Fyra japanska dikter** 3'22"
4. **LARS-JOHAN WERLE: Tre dikter av Gunnar Björling** 5'10"
5. **BERNHARD LEWKOVITCH: Frostsalme for to eller tre** 2'08"
Text: Ole Sarvig
6. **BERNHARD LEWKOVITCH: Sommeren** 1'35"
Text: Ole Sarvig
7. **HENRY PURCELL & SVEN-DAVID SANDSTRÖM: Hear my prayer, o Lord** 5'45"
Text: Ps. 102:2

(Från gröna veckor svär din gula färg på livets rött emot sig och sand. Fjerran från de fagra, frodiga åkarna står du som kättare bannlyst av världen.)

Samtidigt som motivet under den följande perioden "sögs" in i solkonserten, vände jag mitt intresse mot den lilla manskörssången och kände ett växande be'ov av att ge den rättvisa, eller rättare att ge det verk rättvisa som dolde sig bakom den lite stela tonsättningen för de lite dystra mansrösterna: kort sagt, jag återkomponerade "Strandvalmue" för Rilkeensemblens mans- och kvinnoröster och nu i förlinad, rytmisk utveckling av det som bara var skissat i den gamla tonsättningen (tex. i stället för rytmiska proportioner av "fyrkantig" karaktär, som 4:2:1, nyanserade rytmerna till gyllene proportioner, som 8:5:3). Därpå tillägnade jag Gunnar Eriksson den nygamla sången!

Urvalet av körsånger är, som ovanstående redogörelse exemplifierar, över huvud taget präglad av befruktande möten med det redan existerande, som Welins möte med den japanska poesin, Sandströms med Purcell — eller för den delen Gunnar Erikssons vitala intresse för mina teman (som i "Vintersalme", som är av både honom och mig).

Också detta — generösa — drag är ett av den naturliga ekologins kännetecken: återende — och förändring!

Per Nørgård

Inspelning

A2, 4, 5, B3, 4 spelades in i Hårländs kyrka den 21-22 maj 1986 av ljudtekniker Sven-Erik Edvardsson. A1, 3, B1, 2, 5, 6, 7 spelades in i Lundby kyrka den 5-6 december 1986 av B & S Akustik, ljudtekniker Alf Bertsson och Per Sjögren.
Bandledare: Bertil Gripe
Gruvning: Cutting Room. Pressing: Grammoplast
Konvolutbild: Stet. Derkert. Formgivning: Per Lilienberg.
Foto: Bo Ejeby. Tryck: SIB Tryck, Nörsborg
Produktion: Jacob Boelhyus
© 1987 och © 1987, Propria Musik AB, Stockholm

Textblad medföljer

MADE IN SWEDEN

Rilkeensemblen

Rilkeensemblen från Göteborg bildades 1980 av Gunnar Eriksson. En idé bakom ensemblens tillkomst var att skapa en form för "individuellt körsång", kanske en vokal sinfonietta, dvs en ensemble där varje individs uttrycksmöjligheter och sångliga kapacitet skulle tas till vara.

En annan idé är att arbetet ska ske i nära kontakt med tonsättare, hitills med bland andra Stefan Forssén, Åke Hermansson, Bo Holten, Anders Hultqvist, Alfred Jansson, Sven-Eric Johansson, Per Nørgård, Sven-David Sandström, Harald Svensson och Lars-Johan Werle.

Rilkeensemblens namn är lånat från den tyskspråkige poeten Rainer Maria Rilke. En av anledningarna till detta namnval är att gruppen tidigt arbetade med Sven-Eric Johanssons tonsättning av Rilkes "Duino-elegi nr 7".

Sopraner	Gunnilla Käijer Inger Zandén Charlotte Edström Monica Einarsson (A4, 5, B3, 4)
Altar	Katarina Karlsson Marianne Fulgentiusson Elisabet Edén
Tenorer	Johan Andersson (A2, 4, 5, B3, 4) Bo Ejeby Hans Dethleff
Basar	Björn Thuvall Torbjörn Borg Per-Ake Ekland (A1, 3, B1, 2, 5, 6, 7) Bengt Johlander Claes Henriksson (A3, B7) Kurt Lantz (A2, 4, 5, B3, 4) Johannes Landgren (A3)
Övriga medverkande	Roger Carlsson, slagverk (A5) Kenneth Franzén, slagverk (A5) Robert Schenck, flöjt (A2)
Ledare	Gunnar Eriksson